ČITATELJI! Prosimo, poglejte na št... poleg naslova za dan, ko ...činina poteče. V teh časih ...povišanja cen, potrebu... sodelovanje. Skušajte ...no vnaprej plačano.

Library of Congress Periodical Division

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

NA NEKAJ VEČ KOT ... na dan dobivaš ... "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA DOM (Izvzemši sobot, nedelj in praznikov)

2c

ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

No. ...148. (Telephone: CHelsea 3-1242) NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 3, 1943. — TOREK, 3. AVGUSTA, 1943 VOLUME LI. — LETNIK LI.

NAPAD NA ITALIJO OBNOVLJEN

Včeraj so zavezniki Italjane posvarili, da je čas "oddiha", ki so jim ga pred enim tednom dovolili, ponehal in da bodo z vso silo vdarili na Italijo. — Radijska postaja v Alžiru je Italjanom rekla, da je maršal Badoglio predolgo odlašal, da bodo kopne čete v kratkem vpadle v Italijo in da bo italjanski narod prenašal vse strahote vojne na svoji lastni zemlji.

"Ponovno vas svarimo: naša zračna sila vas bo napadla iz zraka in naše kopne sile se bodo kmalu borile na italjanski zemlji," pravi radijska postaja.

Na zavezniško mirovno ponudbo maršal Badoglio ni odgovoril, — pravi zavezniško sporočilo po radiju italjanskemu narodu — in dodaja: "Naše postopanje je jasno. Vlade, ki imajo za podlago nasilje in suženstvo, morajo biti iztrebljene in uničene."

Kot poroča Associated Press, se zavezniško svarilo po radiju glasi:

"Osem dni je poteklo in Badoglijeva vlada še vedno odlaša.

Ponovno vas svarimo: Naša zračna sila bo vas vdarila iz zraka in naše kopne sile se bodo kmalu borile na italjanski glavni zemlji. Posvarili smo vas.

Italjani, osem dni je poteklo. Tekom teh osem dni je bila usoda Italije v vaših rokah. Osem dni ni bilo odgovora na našo mirovno ponudbo.

Naše postopanje je jasno. Vlade, ki imajo za podlago nasilje in sužnost, morajo biti iztrebljene in uničene. Pri tej točki se obotavljamo. Zahtevamo — zahtevamo brezpogojno predajo teh zlih sil.

Mussolini vas je varal. Sedaj pa vas vara Pietro Badoglio. Ponudili smo vam čas in smo čakali na vašo odločitev.

Na odločitev italjanskega naroda smo čakali osem dni. Sedaj pa so naše čete na pohodu. Naše čete so nepremagljive. Pred vašimi vrati smo. Občutili boste trpko resnico vojne vsled naših prihodnjih operacij.

Italjani, Mussolinijev odpust ni dovolj. Badoglio nadaljuje vojno.

Dvestotisoč vaših vojakov je odrezanih. Z zvijačo Nemci razorožujejo vaše vojake. Badoglio je vam prikril poslanico, ki jo je na vas naslovil general Eisenhower. Badoglio ni napravil ničesar za mir.

V skrajnem poskusu, da odgodijo svoj končni poraz, se bodo Nemci skušali boriti po celi dolžini in širini Italije.

Naša zračna sila bo zatemnila nebo nad vašimi mesti. Vaša kri bo zastonj prelita, da bi bile obdržane Mussolinijeve obljube, katere sedaj drži Badoglio.

Ako ne dvignite svojega glasu—ako Badoglio ne izpolni vaše želje—tedaj bomo bombardirali vaša pristanišča in industrije vsak dan in vsako noč. Naše kopne sile bodo kmalu pričele ofenzivo na vaši zemlji.

Skozi Italijo bomo prodirali neovirano. Brezpogojno boste trpeli vse grozote vojne — groze vojne na italjanskem polotoku.

Načelniki naših vlad, naši generali in radiji Združenih narodov so že pogosto izjavili: "Nočemo, da se vse to dogodi. Nočemo se bojevati proti italjanskemu narodu.

Toda osem dni je poteklo in Badoglio ni storil ničesar, tem več nadaljuje Mussolinijevo in Hitlerjevo vojno.

Osem dni je poteklo in vi, Italjani, niste vsilili svoje volje svoji vladi, da bi jo prisilili, da sklene mir.

Čakali smo. Svarili smo vas. Drugega nam ne preostane."

*

Na severnem kraju Sicilije so Amerikanci zavzeli San Stefano di Camastra in Mistretta. Ker so Nicosio zavzeli že prej, so Itljanom vzeli zelo važno cesto, ki pelje od severa proti jugu.

Amerikanci so zopet vjeli 10 tisoč vojakov, med katerimi je nad polovico Nemcev.

Kanadci, ki se bore na sredi fronte, so navzlic močnemu sovražnemu odporu napredovali okoli Agire.

Na vzhodnem koncu otoka je general Montgomery v svojem dnevnem povelju ukazal: — "Pojdimo naprej s svojim delom! Poženimo Nemce s Sicilije!"

Aeroplani so zopet poleteli nad Napolj in ga bombardirali ter povzročili velikansko škodo.

ŽUPAN ST. LOUISA MED ŽRTVI LETALSKE NESREČE

St. Louis, 1. avg. — Deset oseb, med katerimi je bil tudi župan mesta St. Louisa, je bilo ubitih, ko so se v zraku poškodovala krila jadralnega letala, ki je bilo prvič spuščeno v zrak.

K temu prvemu poletu se je zbralo na tisoče ljudi, ker je imela to biti demonstracija poleta pomožnega zračnega prevažalca čet — množica je namesto tega videla največjo zračno nesrečo, ki se je dozdaj pripetila v tem mestu.

V letalu se je vozilo več mestnih veljakov, ki so vsi našli smrt v razbitem jadralnem letalu, katero je obkrožilo mesto in po vsem vidiku dobro delovalo dokler ni kar naenkrat nekaj počilo in eno krilo letala je odletelo, nakar se je zlomilo še drugo krilo in letalo je treščilo z vso silo na letališče.

Inteligenčna zračna služba in FBI bodeti preiskali nesrečo, da se dožene, če ni bila vzrok nesreče sabotaža.

V New Yorku bo izveden strog poiskus zatemnitve za slučaj zračnega napada

New York, 2. avg. — Župan LaGuardia je včeraj po radiju povedal, da bodo imeli Newyorčani kmalu zelo strog in drzen poiskus zatemnitve proti zračnim napadom na mesto. Župan je rekel, da se mora ljudstvo pripraviti na možnost zračnega napada, ter dognati potom kolikor mogoče stroge in realne zatemnitve, če so ljudje zmožni pravilno sodelovati z rešilnimi posadkami v slučaju zračnega napada na mesto.

Nemci beže iz Italije

Medtem ko smo dosedaj vedno slišali poročila, da prebivalstvo beži pred nemškimi gestapovci, se sedaj položaj preobrača. Sedaj se nahaja na begu iz Italije okoli 20,000 nemških civilistov, ker se boje italjanskega maščevanja. Nemški konzuli so svoje podanike opozorili, da naj odidejo čimprej iz Italije in nemški begunci beže proti severu.

V južni Italiji je izginilo že mnogo nemških vojakov in častnikov; najbrže so jih Italjani zaprli in jih bodo držali za talce.

Nemški civilisti morajo zapustiti Italijo

Berne, Švica, 31. julija. — Napeti odnošaji med Nemčijo in Italijo, ki so sledili nemški okupaciji Istre in drugih primorskih mest, so vzrok, da so naciji izdali določbo za takojšnjo izselitev nemških pripadnikov iz italijanskega ozemlja.

Nemški konzuli so dejali, da se morajo takoj odpraviti domov v Nemčijo vsi oni Nemci, ki niso direktno zaposljeni v vojnem delu. Medtem pa je bilo opaziti, da so v Italijo kar naprej vozili vlaki naloženi z vojnim materijalom.

Rusi v predmestju Orela

Rusi z vseh strani prodirajo proti Orelu in so napredovali štiri do šest milj. Nemški radio celo naznanja, da so Rusi vdrli v predmestje na jugozapadu.

Posebno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznanja, da je rdeča armada včeraj zopet osvobodila nad 70 obljudenih krajev, med njimi tudi zelo utrjeno Znamenskoje, 27 milj severozapadno od Orela.

Berlinski radio poroča:

"Sovražnik napada z močno silo okoli Orela in še posebno v jugozapadnem delu mesta."

Ruska poročila ne omenjajo, da bi dospela rdeča armada že v predmestje Orela in to je že običajno, da rusko vrhovno poveljstvo naznani kak večji uspeh nekaj dni pozneje. In če tudi berlinski radio pravi, da so Rusi v zapadnem predmestju Orela, s tem še ni rečeno, da je temu res tak, temveč poročilo hoče nemški narod pripraviti na padec Orela. In Orel mora v nekaj dneh pasti.

V dvadnevnih bojih okoli Orela je bilo ubitih 2400 Nemcev in Rusi so dobili bogat vojni plen.

Polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznanja, da so Nemci zapadno od Vorošilovgrada z vso silo napadli s tanki in infanterijo, toda vsi napadi so bili odbiti.

Izgredi črncev v newyorškem Harlemu

New York, 2. avg. — V zamorskem predelu mesta, v takozvanem Harlemu, so nastali sinoči nemiri, ko je neki policaj obstrelil z amorskega vojaka, ki je zbil policaju iz rok njegov količek ter ga z njim udaril. Policaj je v svojo obrambo uporabil svoj službeni revolver in ranil črnca.

Zamorskega bojaka so odpeljali v bolnišnico in pred bolnišnico se je nabral takoj večje število ljudi in nekaj steklenic je bilo vrženih proti bolnišnici. Mati ranjenega vojaka je napadla policaja in je bila aretirana. Ljudje, ki so sledili ambulanci do bolnišnice so raznesli spotoma vest, da je bel policaj napadel zamorskega vojaka in tako se je pričelo zbirati ljudstvo v gručah na raznih krajih in posebno pred policijsko postajo na 123. ulici.

Sledili so nemiri in vprizorjen je bil napad na nekaj belih oseb, ki niso imele z vso zadevo nobenega opravka. Kmalu se je stvar razvila v pravcato plenjene in policija si je prizadevala zaustaviti razbijanje trgovin. Pri tem je bilo ubitih 6 črncev. Okrog 320 oseb je bilo ranjenih. Beli ljudje se niso vmešali v izgrede, ki so trajali vso noč.

Črnci so napadli tudi dva mornarja in ju pretepli, ravno tako je skupina žamorcev napadla 16-letnega dečka in nekega pomorščaka pred gledališčem iz katerega sta ravno prihajala. Več belih oseb je bilo zabodenih, ter so morale biti odpeljane v bolnišnico, kjer so jim nudili prvo pomoč.

Župan La Guardia je nemudoma prišel na pozorišče nemirov in je s stopnišča policijske postaje apeliral na množico, ki je štela več sto ljudi, naj se lepo v miru razide in vsak naj poišče med izgredniki, ki so medtem tuintam razbili okna, ter povzročili drugo manjšo škodo, svojce in prijatelje, ter jih odpelje domov.

Množica, ki je bila zbrana pred policijsko postajo, je odobravala županove besede. Za njim so govorili še nekateri vodje črncev, ki so tudi negovarjali ljudi, naj gredo domov počivat.

Policija pa je hitro podvzela varnostne korake in posadka 500 mož je takoj zastražila ulice in ustavila na ukaz župana promet med 110. in 155. ulico in sicer v pasu segajočem od Pete do Osme avenije.

Iz Governors Islanda se je po polnoči pripeljala v trukih vojaška policija, ki je odstranila iz nemirnega distrikta vse vojaštvo, ki ni imelo tam službe. Ljudje, ki so še vedno ponekod stali zbrani v gruče, so tulili na vojaško policijo.

Aretacije so bile številne, kajti policija je polovila vse one, ki so bili opaženi, da so nosili s seboj domov predmete, ki so jih pokradli v trgovinah, katerih okna so bila tekom nemirov razbita, ter take, ki so bili sodeleženi pri razbijanju oken in napadih na mirne ljudi.

Izgleda, da je celo zadevo povzročila neka zamorska deklina, ki je glasno vpila in razgrajala v veži nekega hotela, pa jo je hotel policaj Collins, ki je služboval v tistem kraju, pomiriti, a ona je kljubovalno še bolj vpila, nakar jo je hotel policaj aretirati—pri tem pa se je potegnil zanjo prej omenjeni zamorski vojak, ki je napadel policaja z njegovim lastnim količkom. Tako se je vsa stvar začela, končuje pa jo policaja, ki ima pod ključem že nad 400 oseb, ki se bodo morale zagovarjati zaradi tatvine, napadov, plenjenja, itd.

Danes zjutraj je v Harlemu zopet zavladal mir. Policija je ugotovila, da je bilo med izgredom ubitih pet ljudi, na stotine je bilo ranjenih in škode je bilo povzročene za pet milijonov dolarjev.

Nadškof Spellman se povrnil

New York, 2. avg. — Nadškof Francis J. Spellman se je po 6-mesečni odsotnosti zopet povrnil v New York, kjer je imel danes s časnikarji konferenco, tekom katere je izjavil, da upa, da se bo Italija kmalu podala zaveznikom.

Spellman je rekel, da je čital Rooseveltovo, Churchillovo in Eisenhowerjevo noto Italiji — izrazil je nado, da bo mogla Italija sprejeti predložene zahteve, ker bi to pomenilo, da bo prej konec vojne in bi tako skoro zavladal toliko zaželjeni mir.

Predaja Italije, je dejal nadškof, bi prihranila neštetо življenj zavezniških vojakov ter civilistov vseh narodov, kakor tudi Italijanov, katerih mesta bi bila s tem rešena rušenja z bombami.

Predaja Italije bo nudila zaveznikom priliko, je dejal nadškof Spellman, da pokažejo kako bodo držali svojo besedo dano svetu in samim sebi. Slovesne obljube našega predsednika in angleškega premierja nas zagotavljajo, da bodo naše dežele rabile zmago za dosego trajnega in blagonosnega miru v korist nas samih in ostalega sveta.

Nadškof je zanikal govorice, ki trdijo, da je bil s papežem v stalnih telefonskih razgovorih tekom svojega potovanja. — Tekom potovanja je obiskal razne dežele v Evropi, Aziji, Afriki in Južni Afriki. Kitajsko bi bil rad obiskal, pa ni mogel. — Kot katoliški vojaški vikar armadnih sil Zdr. držav, je obiskal mnogo vojaških bolnišnic in se razgovarjal z mnogimi ranjenimi vojaki.

NEZADOVOLJNOST V NEMČIJI

Washington, (ONA). — V nemškem časopisju se pojavljajo komentarji o splošnem "godrnjanju" v Nemčiji — kar je jako kritičen udarec za dr. Goebbelsa.

Office of War Information citira članek nekega nemškega časopisa, ki pravi, da je žalostna pobitost, ki vlada v rajhu, naravna reakcija ljudstva, katero je pitala nacistična propaganda s 'superlativi'. Članek pravi, da je nemški narod 'preko grla sit visoko donečih fraz.'

Ta nemški uvodnik se pritožuje, da je nacistična propagan da o vsaki stvari vedno govorila kot o nečem 'izjemnem, fantastičnem, grandioznem itd.'

"Posledica tega govorenja je seveda, da so vsi taki izrazi zdaj oguljeni in obrabljeni —preostala so nam le dejstva, trda, racionalna, na podlagi katerih si moramo sami ustvarjati psihologične dopustne primere."

Ime tega časopisa je ostalo prikrito.

FRANCO VNOVIČ ARETIRAL BEGUNCE

London, 27. jul. — Španske vladne oblasti so vnovič aretirale in zaprle begunce, ki so pribežali v Španijo iz osiščnih in okupiranih dežel in so bili do nedavnega internirani v Mirandi de Ebro, odkoder pa so bili izpuščeni po zaslugi organizacij; ki so se potegovale za njih osvobojenje.

Ameriške pomožne organizacije so izjavile, da je bilo kakih tisoč beguncev, ki so bili rešeni iz zloglasne Mirande, zdaj spet poslanih 'nazaj tja, ker se Franco pač boji, da bi mu protifašistični elementi delali preglavice v slučaju zavezniške invazije kontinenta.

Predsednik kitajske republike umrl

Chungking, 2. avg. — Lin Sen, patrijarhalni, 79 let stari predsednik kitajske republike, je sinoči tukaj preminul po dolgotrajni bolezni. Nasledil ga je, kot aktivni predsednik republike, generalisimo Chiang Kai-shek.

Lin Sen je bil simbol kitajske vzajemnosti tekom let, ko je bila v Kitajski politična zmedenost in je bila dežela zaeno v vojni z Japonsko. Kot mlad mož je prišel Lin Sen v San Francisco študirat za misijonarja, a po nekaj letih se je vrnil na Kitajsko, kjer je po revoluciji leta 1919 postal senator v prvem kitajskem parlamentu.

Ciano resigniral

London, 31. jul. — Rimski radio je podal vest, da je podal ostavko grof Ciano, Mussolinijev zet, ki je bil zadnje čase za poslanika v Vatikanu. (Rimski časopisi, ki so bili prinešeni čez mejo v Švico, so pisali, da sta bila oba, Mussolini in Ciano aretirana

Ciano je star 39 let in ima za ženo svetlolaso Mussolinijevo hčer Eddo.

INVAZIJA BLAGOSLOV ZA PALERMO

Palermo, Sicilija. — Kmalu po prihodu zavezniških oziroma ameriških čet, so izbruhnili na ulicah Palerme izgredi. Ljudstvo je bilo sestradano in je zahtevalo živeža, ter je navalilo na nemško vojaško živežno zalogo blizu železniške postaje.

Železniški uradniki so se obrnili na stotnika Raymonda W. Robovskega, ki je poveljeval pouličnim patruljam. Hoteli so, da ameriški vojaki ljudi odženejo.

Robovski je dejal, naj živež razdelijo med ljudi, a uradniki so dejali, da nimajo tozadevnega ukaza in dovoljenja, zato tega ne smejo storiti. Robovski je šel nato med izgrednike, da se prepriča, kakšna je situacija. Ko se je vrnil k uradnikom jim je dal takoj povelje, naj takoj razdelijo nemško živežno zalogo med lačno množico.

Vest se je brž razširila med ljudmi in kmalu so stali vsi v vrstah in čakali, da dobe svoj delež. Robowski je pozneje povedal, da je bilo ljudstvo tako sestradano, da so nekateri kar jedli moko i z vreč, ki so jih razparali, da bi prišli do moke. Ženske so nosile v naročju dojenčke, od katerih so bili mnogi bolj podobni napol živim okostnjakom, kot pa živim detetom.

RUMUNSKI VRELCI BOMBARDIRANI

Ameriški bombniki so včeraj leteli nad najbolj utrjenimi kraji sveta ter so bombardirali velike rumunske petrolejske vrelce in naprave okoli Ploesti, od koder dobiva Nemčija skoro 80 odstotkov svojega petroleja. V zračnem boju so Amerikanci izstrelili 51 sovražnih aeroplanov, sami pa so jih izgubili 20. Nekaj bombnikov še pogrešajo in najbrže so bili prisiljeni pristati v kaki nevtralni državi.

Letalci, katerih je bilo 2000, so še več tednov posebno vežbali za ta polet in napad, v katerem je bilo 175 aeroplanov. V Libijski puščavi so postavili "Ploesti" in so ga napadli in ko so prišli nad pravi Ploesti, so natančno vedeli, na kaj morajo sipati bombe.

Med nemškimi aeroplani, ki so bili razbiti, je več Focke-Wulf 190 in Messerschmidtov 109 in 110.

Bombniki so pri napadu leteli primeroma zelo nizko, komaj 100 do 800 čevljev visoko. Vrženih je bilo nad 300 ton razstreljiva in na tisoče vžigalnih bomb. Bombe so padale na rafinerije, petrolejske stolpe in razna poslopja. Okoli Ploestija se nahaja 13 rafinerij (čistilnic petroleja). Pet največjih je bilo zadetih in več ali manj poškodovanih. Nastalo je mnogo eksplozij in dim in plameni so švigali visoko v zrak.

KUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation) Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly $7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: $7.—; ZA POL LETA $3.50; ZA ČETRT LETA $2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3—1242

STALIN HODI SVOJO POT

Ko se odigravajo z veliko naglico vojni dogodki, je v poročilih pogosto zatrjevano, da sta v vsakem slučaju predsednik Roosevelt in Winston Churchill v popolnem soglasju in da je o vsem Stalin natančno obveščen in poučen.

Kar se tiče vojne, so Združene države, Anglija in Rusija v popolnem soglasju. Njih geslo je: zmaga!

Ne izgleda pa, kot bi bile vse tri države v popolnem sporazumu glede povojnih zadev.

Roosevelt in Churchill sta v svojih izjavah že marsikaj omenila, četudi samo iz daljave, kako si mislita bodočo Evropo. Rusija molči!

Glede Italije, kadar pride do njenega razpada, sta bila Roosevelt in Churchill že davno sporazumljena. Stalin o Italiji ni omenil ničesar, ker ga ne briga.

Mussolni je padel! Gotovo je, da bo prišel čas, ko bo padel tudi Hitler. In kaj potem?

Hitlerjev padec bo prišel ravno tako naglo in nepričakovano, kot je prišel Mussolinijev padec. In če Roosevelt, Churchill in Stalin z ozirom na padec Hitlerja nimajo nikakega dogovora, kaj bo?

Nikdo ne more določno odgovoriti na to vprašanje.

Združene države prav gotovo imajo z Anglijo glede Nemčije iste namene kot glede Italije. Toda Rusija molči kot Sfinga. Svojih namenov še ni odkrila.

Ko je Rusija postala članica Združenih narodov in je podpisala Atlantski dogovor, je bilo splošno domnevano, da bodo vse tri države delovale v popolnem soglasju, ne samo v vojni, temveč tudi po vojni. z

Toda temu ni tako, kajti glede Nemčije, kot vse kaže, zavzema Rusija vse drugačno stališče, kot pa glede Italije. Izgleda, kot da hoče tukaj s svojim plugom zaorati svojo brazdo.

Kot znano, je Rusija prelomila s Poljsko, pri vsem tem pa podpira v svojih vrstah poljsko armado, ki ni nič kaj posebno naklonjena poljski vladi v Londonu.

Prejšnji teden je bilo tudi naznanjeno, da se je v Rusiji pričelo gibanje "svobodne Nemčije", ki ima za svoj cilj strmoglavljenje Hitlerja in obnovitev nove nemške vlade v Berlinu.

Vsi, ki imajo s tem kaj opravka, si ne želijo ničesar bolj, kot da bi Hitlerju na katerikoli način slaba predla.

Toda Moskva v tem oziru drži London in Washington vstran z dolgo roko. Bolj in bolj postaja jasno, da ima Stalin svoje mnenje in namene glede Nemčije in zlasti v vzhodni Evpi, posebno pa še o Balkanu.

To pa ni v popolnem soglasju z Rooseveltovimi in Churchillovimi načrti.

Vse to more dovesti do ostrega spora med tremi največjimi silami sveta, ki so zaveznice v vojni proti nacijski Nemčiji, oziroma proti Hitlerju in njegovemu nauku.

S padcem Italije je nastala velika razpoka v osiški stavbi. Mussolini je pokazal, kaj se more dogoditi najmogočnejšemu diktatorju.

Ta ali oni dan more Hitler slediti Mussoliniju in Nemčija bo padla v še večjo zmešnjavo, kot je padla Italija.

Tedaj bo prišla borba med odborom "svobodne Nemčije", ki je bil vstanovljen v Rusiji, in med kakoršnokoli skupino, ki je že mogoče pripravljena v Nemčiji, da prične z delom.

Kakšno stališče bodo tedaj zavzele Združene države, Anglija in Rusija? Ali se bodo prepirale, s katero "vlado" naj se pogajajo? Ali se bodo prerekale zaradi meja?

Za sedaj imajo vse te tri velesile edini cilj, da porazijo Nemčijo in ubijejo Hitlerjev nacizem. In potem?

Lahko pride do ostrega spora med Združenimi državami in Anglijo na eni strani ter Rusijo na drugi strani.

Vsekakor pa je zemljevid, ki ga je izdelala Rusija za bodočo Evropo, povsem drugačen, kot pa ga je izdelala Anglija in so ga odobrile Združene države.

Rusija bo korakala naprej ne oziraje se ne na levo, ne na desno, kajti Stalin je izjavil, da bo narodom, ki jih bo osvobodila Rusija, dano na prosto in svobodno izbiro, da si sami izberejo svojo vladno obliko.

Kaj to pomeni, si more vsakdo misliti.

POLICAJ — BABICA

New York. — Pred par meseci je izdal policijski department v svojem magazinu — "Spring 3100" — kratek članek, v katerem je bilo na poljuden način povedano, kako je treba ravnati pri porodu v slučaju, da ni pri rokah babica ali zdravnika.

Patrolman John Massa je tisto stvar dobro prečital, ker je sam oče osmerih otrok in ga naravno zanimajo takele stvari. Niti sanjalo pa se mu takrat, da bo moral prav kmalu vporabiti svoje tozadevno znanje, ki je bilo v resnici le teoretično, ker je o porodu le čital, ni pa še mel skušnje v tem oziru.

Ko je Massa v nedeljo zjutraj koračil po svojem okolišu, je bil poklican, naj gre v stanovanje Mrs. Villano. Policaj je šel in takoj doznal, da bi bilo tu bolj treba babice ali pa zdravnika, kot njega. Toda novi človeček, ki je hotel priti na svet, ni hotel čakati ambulance ali kogarkoli in zato si je Massa zavihal rokave in pomagal spraviti na svet krepko dete. Poklical je seveda potem zdravnika, kateri je prišel in izjavil, da bi on sam ne mogel napraviti boljše, kot je napravil John Massa, policaj.

Mož 36 let stare matere je bil na delu v vojni tovarni, ko je žena zaznala, da se bliža porod.

ZRAČNI NAPAD NA RIM

Napisal IVAN MALI.

(ONA) — Dne 19. julija ob belem dnevu, so dobili vojaški cilji v Rimu svoj ognjeni krst prvega zračnega napada. V vsej vojni še ni bilo dozdaj dogodka, ki bi bil s toliko jasnostjo pokazal ogromno razliko tehnike in ciljev združenih narodov in osišča.

Pred štirimi leti ob izbruhu vojne, fašisti niso niti poskušali delati razliko med resničnimi vojaškimi cilji in vsetimi, zgodovinskimi spomeniti Varšave. V teku svojih zračnih napadov na poljsko prestolnico, je nemška "Luftwaffe" ravno tako brezobzirno nastopala kakor so bili zavezniki obzirni in previdni o priliki svojega prvega napada ob belem dnevu na Rim.

Zavezniki so se omejili izključno le na vojaške cilje. Kot civilizirani ljudje so upali in se zanašali na to, da eksplozije bomb, padajočih na vojaške objekte, ne bodo poškodovale številnih, svetih in zgodovinskih dragocenosti v večnem mestu. Nacistični letalci nad Varšavo pa so namenoma udarjali na najsvetejše cerkve kot na primer Vse Svete, na Grzybowskega trgu in Sv. Petra in Pavla v Koszyki.

Eno leto pozneje v Londonu, nemška "Luftwaffe" tudi ni poslala nadškofu v Canterbury-u napovedi svojih zračnih napadov. Prav nič si ni prizadevala, da obvaruje nesreče cerkve v Angliji Novi red nima nobenega spoštovanja za sveto dedščino človeštva. Nemško letalstvo je merilo in zadelo nič manj nego 20 svetih umetnin arhitekture Sir Christopher Wrena

Tudi v Grčiji je bilo tako. Italijanski letalci in bombniki, ki so napadali Solun, niso nikdar dobili navodil, da čuvajo in prizanesejo svetinjam grške pravoslavne cerkve — akoravno so jih šli napadat nič manj kot 50-krat.

Razlika je ogromna. Predsednik Roosevelt in premier Churchill sta globoko obžalovala dogodke, ki so jima onemogočili še naprej zadrževati zračne napade na kraje, ki se nahajajo v neposredni bližini svetih zgodovinskih zgradb. Hitler in Mussoini pa sta smatrala oba, da je pustošenje takih krajev bistven del njunega programa za izvedbo novega reda.

O prebivalcih Berlina poročajo, da so z navdušenjem in radostjo poslušali novice o rušenju Varšave in Rotterdama. Ljudstva združenih narodov pa so obžalovala neizogibno potrebo, da se izvede zračni napad na Rim. Znano jim je bilo, da v trenotku, ko so fašisti odklonili, da napravijo in proglase Rim za odprto mesto, drugega izhoda ni bilo več. Znano jim je bilo, da fašisti tega le zato niso hoteli storiti, ker jim dragocenosti Rima niso bile svete kot so svete združenim narodom.

In vendar je bilo združenim narodom nemogoče, da proslavljajo — kot so to delali fašisti — zračni napad, ki je ogrožal nekatere od najbolj dragocenih svetinj človeštva. Tolažili so se le s tem, da bodo zračni napadi na Rim pospešili zrušenje fašizma in tako prihranili na tisoče vojaških življenj.

V naprej je bilo jasno, kakšna bo reakcija na te zračne napade. Propaganda osišča je zagnala svoj običajni krik, da je to izrodek "boljševiške in židovske zlobnosti." Z nobeno besedo ni omenjala ameriških katoličanov, ki so se napada na Rim udeležili. Izolacionistični krogi, ki so se bili v preteklosti zgražali nad tem, da se vznemirjamo zaradi 30,000 civilnih žrtev v Rotterdamu, so zopet obnovili svoje večne napade na naše vodstvo.

Povprečni državljan, kakor tudi njegovi predstavniki — bodisi katoliški, protestantovski, ali židovski — pa napad odobravajo s suho in hladno logiko: "Bilo je potrebno, kajti Rim je postal vojaško središče. Obžalovanja vredno je" In mnogi izražajo upanje, ki je najbrže prazna nada, da bodo fašisti vendar le še proglasili Rim za odprto mesto.

Nobenega postranskega izhoda ni iz te zagate. Rim mora prenehati služiti kot vojaško središče. Civilizirana ljudstva širom sveta pa upajo, da bo Rim proglašen za odprto mesto — ako se to ne bo zgodilo, bodo združeni narodi enodušno zahtevali, da se zračni napadi na Rim nadaljujejo.

Mir na svetu, za katerim stremi Vatikan, ne bo dosežen, predno ta italijanska orožarna ne bo odpravljena.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORNA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 62,000

Premoženje: $10,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

Št. M571—Na Marijance, polka
Kje so moje rožice
Marička pegla—polka
Duquesne University tamburica orkester

Št. M575—Terezinka polka
Na planincah—valček
Jerry Koprivšek in orkester

Za tos. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICH, Inc., 463 W. 42nd St., New York

RDEČI KRIŽ O HRANI

Prava hrana je ena izmed podlag današnjega življenja. Ljudska moč je potrebna za našo ogromno industrijo. In za popolno ljudsko moč je potrebno dobro zdravje, a za dobro zdravje prava hrana.

Za naporno delo se moramo hraniti s tako hrano, katera vsebuje visoko število energij, mineralov in vitaminov, ki odklanjajo utrujenost ter pomagajo zmanjšati število nesreč ter izostankov, in povečati uspeh dela.

Rdeči križ je ustanovil svojo službo za nahranjevanje skoraj že pred 20 leti.. Tekom zadnjega leta se je ta služba ogromno razširila. Več kot 300,000 gospodinj je lansko leto dobilo navodila za nahranjevanje skozi Rdeči križ. Med temi gospodinjami je bilo mnogo žen tujega porekla in preteklosti. Šola je odprta za vse, ki se zanimajo; za popolne informacije se obrnite na bližnji odsek Rdečega križa.

Rdeči križ je tudi uvidel, da je hrana ravno tako važna, kadar se deli kot pomoč beguncem v inozemstvu.. Čeprav se sedaj pod pritiskom vojnih dogodkov pomoč Ameriškega Rdečega križa ljudem tujih narodnosti neprestano menja v pogledu mesta in načina, je vendarle hrana zmeraj važen del te pomoči. Najprej na Poljskem, potem v Španiji, Franciji, in Angliji, in še kasneje na Kitajskem. Kjer so se zadovoljile potrebe, se je s pomočjo končalo, in pomoč je bila obrnjena drugam.

V zadnjem letu je pomoč Rdečega križa bila zelo velika. Mimo velikih nevarnosti je bilo več kot 10,000,000 dolarjev preneseno v Zvezo ruskega Rdečega križa in društva Rdečega Pol-meseca, zdravil, hrane, obleke, mila in drugih potrebščin. S povečanjem možnosti ladijskega prevoza se bo pomoč Rusiji še povečala..

Na Bližnjem vzhodu se je poljskim in grškim ženam in otrokom pomagalo na mnogo načinov. Na tisoče jih je še v begunskih taboriščih. Tisoče drugih je odpeljano v Vzhodno ali Južno Afriko, kjer na novo obdelujejo zemljo, ustanavljajo šole in cerkve, ter ustvarjajo skupno življenje v občini. Rdeči križ je pred kratkim zraven hrane, zdravil in šolskih potrebščin poslal še 500,000 kosov obleke da se v Egiptu razdeli med begunce. Te obleke so napravili prostovoljno člani Rdečega križa po celi Ameriki.

Tekom lanske zime in spomladi je mleko, katero so nabavile zavezniške vlade, bilo deljeno domačim in evropskim otrokom, ki stanujejo v francoskih in italijanskih krajih severne Afrike.. S tem delom se je nadaljevalo, dokler ni bila vzpostavljena normalna trgovina. Amerikanski Rdeči križ je razdelil tudi na tisoče pokrival, oblek in otroškega perila.

Zdravila, katera je nabavil Amer. Rdeči križ, so bila razdeljena pod nadzorstvom Mednarodnega odbora Rdečega križa v Belgiji, Jugoslaviji in Grčiji; podobno se je tudi postopalo na Poljskem, Norveškem in Holandskem.

RAZGLEDNIK

MAJHEN — VELIK — MAJHEN

O, ta nesrečni Musso! Tako velik in obilen je bil, kadar se je napihnil! Roke je uprl v bok, visoko dvignil glavo, da mu je bil nos višje kot čelo in mu je njegova brada, ki je podobna gobcu nilskega konja, vodoravno štrlela v zrak in je delala precej sence pod balkonom Venezia palače, kadar je govoril svojim backom o dvatisočletni italijanski kulturi in nepremagljivi sili fašistične milice.

Italjanom je bil drugi Cezar, kajti najprej je med Slovenci v Primorju in med Hrvati v Istri zatrl slovenske in hrvatske šole, prepovedal slovenske in hrvatske pridige v cerkvah, kajti iztrebiti je hotel slovenski in hrvatski žvelj iz primorskih krajev. Zatem je šel nad uboge Abesince, katere je podjarmil in zasužnil največ z ognjem in plinom in sicer pod poveljstvom sedanjega italjanskega ministrskega predsednika maršala Badoglia. Tedaj je bilo obnovljeno rimsko cesarstvo. Kralj Viktor Emanuel je bil ponosen na novi naslov "cesar", ljudstvo pa je tulilo v divjem veselju, meneč, da je dobilo mesto na soncu. Tedaj je bil Mussolini največji mož v Italiji, odkar se je zadnji rimski cesar poslovil s tega sveta.

Bil je velik—med svojim narodom! Nikdo drugi izven Italijanov v njem ni videl velikega moža, ki bi mogel v bodoči zgodovini zavzemati kako odlično mesto.

Za Italjane je bil velik saj nekaj časa. Danes je zopet majhen, zelo majhen in ves italjanski narod ga danes preklinja, trga njegove slike s sten in razbija njegove spomenike.

Taka je usoda gobezdavega junaka, kateremu je njegov narod nasedel.

Danes je Musso majhen in bil je tudi majhen, predno je postal "velik."

V svoji mladosti je bil zelo nebrzdan; proti starišem neubogljiv, razposajen do skrajnosti.

Njegov oče je bil vaški kovač, pozneje obenem tudi gostilničar, in zagrizen socjalist in revolucjonar. Čudno, da je Aleksandra Mussolinija, Benitovega očeta, vzela vaška učiteljica. Mladi Benito je navzlic temu, da je bila njegova mati učiteljica, izostajal iz šole, tako da, ko je bil star 15 let, baje ni znal ne brati, ne pisati. Z velikim trudom ga je pozneje njegova mati učila in naučila toliko, da je postal učitelj.

Po prvem letu učiteljevanja pa je poslal šolskemu predstojniku o svojem delovanju poročilo, v katerem je rekel, da disciplina v otroku ubija osebnost in samostojnost. S tem je pokazal, da je popolnoma obrnil na pot svojega očeta.

Za učenje se ni brigal, temveč je mnogo več agitiral po raznih mestih za socjalizem in si med tem služil kruh z igranjem na gosli, kajti gosli je dobro obvladal.

Zaradi svojega socjalističnega delovanja je bil preganjan in pogosto zaprt. Ker se je zaporov naveličal, je odšel v Švico, kjer je bil za pomagača pri zidarjih: nosil je malto in opeko. Vedno pa je nastopal kot govornik po ulicah in na shodih. Švicarska vlada ga je izgnala in vrnil se je na svoj dom. Med tem časom je Mussolnijeva mati umrla in oče je vzel za gospodinjo vdovo, ki je imela hčer Rahelo. Rahela je bila za natakarico, Benito pa je sam pomagal očetu v gostilniški obrti. In Benito je Rahelo poročil ter ž njo imel pet otrok.

Sčasom je postal urednik socjalističnega lista in prišel pogosto v navzkriž s postavami.

Med prvo svetovno vojno je bil poklican v armado in je postal kaprol. Bahal se je, da je bil 41-krat ranjen, toda uradnih zapiskov o tem ni.

Po vojni se je naenkrat iz zagrizenega socijalista prelevil v še bolj zagrizenega nacijonalista. Leta 1919 je zbral okoli sebe nekaj propalic, tovarišev iz vojne in je vstanovil fašistično stranko. 22. oktobra, 1922 je na čelu črnosrajčnih pustolovcev vkorakal v Rim in kralj mu je velikodušno izročil vlado. Od tedaj, pa do 25. julija je bil Mussolini pravi vladar Italije.

V svoji mladosti je bil več potepuh, ali kot pravimo, baraba, kot kaj drugega; vsled nesrečne usode je postal voditelj svojega naroda, ki ga je spravil v pogubo in tudi ostalemu svetu povzročil cela morja gorja.

Sedaj pa je s svojega visokega stališča padel zelo, zelo globoko. Zopet je tako nizek in majhen, kot je bil tedaj, ko so ga policisti s anarhističnega shoda vlekli po ulici in ga pretepali.

Kje je sedaj, ni mogoče izvedeti, kajti poročila ga postavljajo na vse mogoče kraje. Naj bo, kjerkoli, samo, da še živi, da bo prišel v roke zaveznikom, da ga doseže kazen, ki si jo je zaslužil s svojimi zločinstvi.

Prav gotovo mu nikdo, niti Italjani, ne želi dobrega konca. Sodba ga mora doseči in največje ponižanje.

Pa saj ponižanje je že doživel, toda to ponižanje še ni dovolj veliko. Vendar pa je bilo največje ponižanje zanj, ko je moral stopiti s svetovne pozornice.

Kako je prišlo do Mussolinijevega konca, poroča sedaj časnikarski poročevalec Merrill Mueller, ki pravi o tem:

"Osem oboroženih generalov je odpeljalo Mussolinija s seje fašističnega velika sveta v soboto na kraljevo povelje. Mussolini ni odstopil, temveč ga je strmoglavila vojaška zarota. Seja fašističnega velikega sveta se je vršila, toda je bila zelo burna, tako da se je slednjič razvila v boj med osebnostmi za pravice, boj med kraljem Viktorjem Emanuelom in Mussolinijem.

Mussolini je poročal, da Hitler zaradi vojaškega položaja v Rusiji Italiji ne more poslati vse pomoči, ki jo ji je obljubil. Navzlic temu pa je rekel, da se bo Italija bojevala za fašizem.

Kralj se z Mussolinijem ni strinjal in je Mussolinija obvestil, da je še vedno kralj in da še vedno vlada Italiji. Ko je Mussolini pričel ugovarjati, je v dvorano stopilo osem generalov z revolverji in so Mussolnija spremili ven. Sedaj je vojaški ujetnik v nekem hotelu v Rimu."

Rojake prosimo, ko pošiljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Kratka Dnevna Zgodba

RAN BOSILEK:

ŽIVA VODA

Nekoč je živel kralj, ki je imel tri sinove. Prvi je bil oženjen, drugi zaročen, tretji pa še fant.

Ko se je postaral, je sklical sinove in jim dejal:

"Slišal sem, da v daljni deželi, v kraljestvu krasne lepotice, izvira živa voda. Če se človek umije s to vodo, se ne postara, če je mlad; če je star, se pomladi; če je bolan, ozdravi; Kateri mi bo prinesel žive vode, tisti bo kraljeval namesto mene."

Napotili so se trije sinovi iskat živo vodo. Hodili so in hodili, pa so prišli do vodnjaka na križpotju. Na vodnjaku je bilo zapisano:

"Človek popotni, če se napotiš po levi poti, se boš vrnil živ in zdrav. Če izbereš srednjo pot, se boš morda vrnil, morda pa tudi ne. Če se napotiš po tretji, se poslovi od življenja."

Kraljevi sinovi so obstali. Treba se je bilo odločiti, po kateri poti bo kateri bratov odšel.

Kaj naj storim?" je dejal najstarejši.

"Katero pot bi izbral?" je premišljal srednji.

"Ne čudite se, je dejal najmlajši. "Ti bratec, imaš ženo in otroke. Pojdi po levi poti, da prideš živ in zdrav nazaj. Ti bratec, ti si zaročen. Pojdi po srednji. Če je zaročenka rojena pod srečno zvezdo, se boš vrnil. Jaz bom odšel po poti, o kateri piše, da se ne vrne, kdor se napoti po njej. Nisem ne oženjen ne zaročen. Nihče me ne bo čakal, nihče jokal za menoj. Data mi vsak po en prstan, pustili jih bomo tu pod ploščo. Kdor se bo vrnil, bo vzel svoj prstan, da bomo vedeli, kdo se bo vrnil domov — kdo ne."

Bratje so se poslovili. Vsak je šel po svoji poti.

Najmlajši je hodil in hodil in prišel do pečine. Pred vhodom v pečino je gorela kopa sena, od znotraj pa se je slišal žalosten glas:

"Ko brat mi bodi, junak, pomagaj mi, da spravim na varno mladiče! Zadušil me bo dim v pečini!"

Junak je s sabljo razmetal seno in stopil v pečino. Opazil je, da se nekaj svetlika v dimu. Stopil je bliže in zagledal zmaja z dvema mladičema.

Mladenič je odnesel mlada zmaja iz pečine, potem pa pomagal tudi staremu na plano. Ko si je stari oddahnil, je dejal.

S čim naj se ti oddolžim, junak?

"Z ničemer," je odvrnil mladenič. "Če veš, mi samo povej, kje bi lahko našel živo vodo."

Zmaj je odluščil srebrno lusko z repa, jo dal mladeniču in rekel:

Tole luskino vzemi in pojdi kar naprej zmeraj proti vzhodu. Vzpel se boš na visoko goro. Vrhu gore je srebrn dvorec. V njem prebiva moj brat, ki vidi čez reke in gore. Tole luskino mu daj in povedal ti bo, kje boš našel živo vodo".

Mladenič se je napotil proti vzhodu.. Dolgo je hodil. Prišel je v srebrni dvorec. Toda v dvorcu ni bilo žive duše. V bližini je tekel srebrn potok. Ob potoku se je na suhem premetavala srebrna ribica, pa ni mogla sama v vodo. Mladenič jo je prijel in vrgel v potok. Takrat se je dvorec zalesketal v slepeči svetlobi pred vhodom se je oglasil krilati zmaj in vprašal:

Kaj iščeš tukaj, mladenič?

Mladenič mu je dal srebrno luskino in dejal:

"Živo vodo iščem. Ali bi mi mogel povedati, kje bi jo našel?"

Zmaj si je odluščil zlato luskino z repa in jo dal mladeniču, rekoč:

Pojdi naprej proti vzhodu. Prišel boš do gore, ki je višja od te. Vrhu gore je zlat dvorec, v dvorcu živi moj starejši brat, ki leti hitreje kakor veter. Mnogo zemlje in morja je odbletel. On ti pove, kje je živa voda.

Mladenič je odšel naprej proti vzhodu. Hodil je in hodil in je prišel do zlatega dvorca. Pred dvorcem je opazil zlatega krokarja s povešenimi perutnicami in odprtim kljunom.

Mladenič ga je vzel na roko, ga odnesel k bližnjemu studencu in mu kanil nekaj kapljic vode v kljun. Krokar je plahutnil s krili in odletel. Tisti trenotek se je dvorec zasvetil ko samo sonce. Pred vhodom se je oglasil zlati zmaj in dejal:

Kaj iščeš tukaj mladenič?

Mladenič mu je dal zlato luskino in odgovoril:

"Živo vodo iščem, Kje bi jo lahko našel?"

Zmaj mu je dal drag kamen in dejal: Hodi naprej proti vzhodu. Prišel boš na goro, ki je višja od te. Na vrhu gore se sveti dvorec zlatih kamnov. Tamkaj živi najlepša vseh lepotic na svetu. Daj ji tale dragi kamen in povedala ti bo, kje je živa voda.

In mladenič se je napotil proti vzhodu. Prišel je do dvorca iz dragega kamenja. Vstopil je. Na blesteči verandi je spala lepotica. Takoj ko je mladenič vzel v roko dragoceni kamen, se je zbudila, se nasmehnila in dejala:

"Kaj iščeš, mladenič?"

"Živo vodo"

"Ker si do semkaj prišel, si jo zaslužil Pojdi in si je nalij pri onemle studencu. In tale prstan vzemi. Natakni si ga na levo roko. Z njegovo pomočjo se boš vrnil živ in zdrav, od koder si prišel. Če boš kaj potreboval, kar prstan snemi in si ga natekni na desno roko. Kar boš poželel, boš tisti trenutek imel."

Mladenič je bil vesel. Vzel je prstan, se poklonil lepotici, si nalil žive vode in se odpravil na pot. Ko je že nekaj časa hodil, je predejal prstan na desno roko, rekoč:

"Prstanček, želel bi biti čim prej pri vodnjaku na križpotju. — Še ni prav izgovoril besed, že je vstala vihra in ga odnesla k vodnjaku. Pogledal je, vsi trije prstani so bili še tamkaj, to se pravi, da se brata še nista bila vrnila..

Predejal je prstan in rekel: "Prstanček, z bratoma bi se rad sešel." Komaj je izgovoril, že sta bila brata tam.

Kod sta hodila, bratca?" je povpraševal mladenič.

"Bil sem ujetnik v daljnem kraljestvu" je rekel najstarejši brat. "Malo prej je priletel srebrnorepi zmaj in me pograbil in prinesel semkaj."

"Jaz pa sem se bil izgubil in taval po gozdu, iz katerega ni izhoda," je spregovoril srednji brat. "Pa je na lepem zažvižgal nad menoj zmaj z zlatim repom, me pograbil ter me prinesel semkaj. A ti, bratec, kako je bilo s teboj?"

"Živo vodo sem našel v kraljestvu čudne lepotice. Tudi tale prstan mi je dala. Samo na desno roko mi ga je treba predejati in kar poželim, imam. Sedaj pa pojdimo k očetu."

Ko so že nekaj časa hodili, je dejal najstarejši brat:

"Res čudežen prstan ti je dala lepotica. Daj, da ga pomerim na svojo roko, da vidim, če se bo izpolnilo, kar si bom zaželel.

Mladenič je snel prstan in ga dal bratu. Ta ga je nataknil na desno roko in spregovoril:

"Hočem, da pride živa voda v moje roke, najmlajši brat pa da se vrne in napoti po tisti poti, katero si je sam izbral."

Mladenič je v čudu obstal. Še čutil ni, kdaj mu je najstarejši brat vzel vodo iz rok. Niti tega ni opazil, kdaj je zablodil nazaj. Ko se je zavedel, je bil že na strašni poti.

Tačas sta druga dva brata pisrpela k očetu. Najstarejši je dal očetu živo vodo in postal kralj. S čudežnim prstanom je tudi svojega brata napravil za kralja v sosednji zemlji.

Lepega dne je zopet nataknil prstan na desnico in dejal: "Hočem da pride semkaj kraljica žive vode."

Kmalu potem se je pred dvorcem ustavila zlata kočija. Čudovita lepotica je izstopila in se napotila v dvorec. Peljali so jo h kralju. Priklonila se je in dejala: "Kaj ukazuješ, častiti kralj?"

"Hočem, da ostaneš v mojem dvorcu."

"Ostala bom, ker sem brez moči, dokler je prstan na tvoji roki.. Toda vedi, da ne boš vesel, dokler ne stopi noga tvojega dobrega brata v tvoj dvorec."

A prav ta čas je dobri brat prišel do pečine, kjer je rešil zmajev rod. Dva zmaja sta mu prišla naproti "Koga iščeš, dobri mladenič," sta ga vprašala

"H kraljici žive vode bi rad prišel," je dejal mladenič.

"Kraljica žive vode ni več v njenem kraljestvu. Tudi ona je posala sužnja tvojega brata. Dokler je prstan v njegovih rokah, je ona brez moči."

Mladenič je zajokal Prav v tem hipu je priletel k njemu krokar, ki mu je pomagal na zlatem dvorcu in ta je dejal:

"Ne obupuj, mladenič, poskusil bom ukrasti prstan tvojemu bratu. Ti stopi pri zadnjih vratih v dvorec in čakaj, dokler se ne vrnem. — Na svidenje."

Mladenič je stopil v dvorec, krokar pa je poletel proti kraljestvu hudobnega brata. Ko je priletel nad kraljevo palačo, se je kralj sprehajal po vrtu. Krokar se je spustil in ga s kljunom udaril v levo roko. Preden je kralj razumel, kaj se je zgodilo, ga je s kljunom usekal tudi v desno roko. Hudobni brat je zakričal od bolečin. Zdravniki so mu obvezali rane, toda bolečine so postajale vedno hujše.

"Umiram od bolečin." je zavpil kralj. "Snemite mi prstan. Na mizo poleg ležišča ga položite; deset zvestih vojščakov naj ga pride stražit. In okno odprite, duši me."

Kakor je kralj ukazal, tako so storili Čez malo časa pa je skozi odprto okno priletel krokar, pobral prstan in odletel.

Strašno vpitje je nastalo v dvor u,tačas pa je krokar že priletel k dobremu mladeniču, mu podal prstan in dejal:

"Sedaj lahko storiš, kar te je volja."

Mladenič je nataknil prstan na desno roko in zavpil: "Prstanček, ponesi me v dvorec mojega očeta."

Ko ga je zagledal brat, se je vrgel predenj na kolena in zajecljal: "Brat, najtežjo kazen mi naloži Najhudobnejši človek na svetu sem. Tudi očeta pokličite in lepo kraljico. Vpričo vseh me kaznuj."

Prišel je stari kralj. objel je svojega najmlajšega sina in se razjokal od veselja. Tudi lepa kraljica žive vode je prišla, poljubila mladeniča na čelo in rekla staremu kralju:

"Kralj, ta mladenič mi je vzel živo vodo. Njemu sem dala čudežni prstan. On edini je vreden, da postane kralj v tvojem kraljestvu."

Starček je prijel kraljico za roko in spregovoril v solzah: "In samo ta roka zasluži, da jo vzame moj sin." — Potem se je obrnil k sinu in dodal: "Sinek, kakor hočeš, kaznuj svojega brata. Bodi srečen s kraljico in krono!"

Mladenič pa je dvignil svojega brata s tal in spregovoril: "Vstani, brat moj! Bog edini pravično kaznuje. Ženo in otroke imaš. Delaj zanje in Bog ti odpusti".

Potem se je mladenič oženil z lepo kraljico in srečno kraljeval dolgo let, da se je malo in veliko čudilo in govorilo o tem.

Važno za naročnike

Poleg naslova je razvidno do kda imate plačano naročnino. — Prv številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam pribranite nepotrebnega dela in stroškov. Vas prosimo, da skušate pravočasno naročnino poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

California:
San Francisco, Jacob Laushin*
Colorado:
Pueblo, Peter Culig
Walsenburg, M. J. Bajuk*
Indiana:
Indianapolis: Fr. Markich
Illinois:
Chicago, Joseph Bevčič*
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Martin Dolenc
North Chicago in Waukegan, Math Warsek
Maryland:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Michigan:
Detroit, L. Plankar*
Minnesota:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Montana:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
Nebraska:
Omaha, P. Broderick
New York:
Gowanda, Karl Strnisha*
Little Falls, Frank Masle*
Worcester, Peter Rode*
Ohio:
Barberton, Frank Troha*
Cleveland, Anton Bobek, Charles Kartinger*, Jacob Resnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Youngstown, Anton Kikelj
Oregon:
Oregon City, J. Koblar
Pennsylvania:
Bessemer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Brezovec*
Coverdale in okolica, Jos. Paternel
Export, Louis Supančič*
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin*, Frank Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferenchak
Imperial, Vence Palcich
Johnstown, John Polanta*
Krayn, Ant. Taušelj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Zust*
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer*
West Newton, Joseph Jovan
Wisconsin:
Milwaukee, West Allis, Frank Skok*
Wyoming:
Rock Springs, Louis Tauchar*
Diamondville, Jos. Rolich

(*Zastopniki, ki imajo poleg imena *, so upravičeni obiskati tudi druge naselbine v njih okraju, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.)

Vsak zastopnik ima potrdilo za svoto, katero je prejel, Zastopnike toplo priporočamo.—Uprava "Glas Naroda"

ZNIŽANA CENA za koračnico

SOLDIERS ON PARADE

Ker želi, da se čim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO

prirejena

koračnica

"MLADI VOJAKI"

je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil z zaželjenem, da rojaki lahko dobe skladbo po znižani ceni, to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

ZAHVALA.

Prav prisrčno se zahvalim Rev. Pius J. Petrič, župniku cerkve sv. Cirila na Osmi, ki so mi tako lepo in hitro naučili mojega sina Hermi in tako vse uredili, da je prejel prvo sveto obhajilo v nedeljo 25. julija. Še enkrat se jim prav lepo zahvalim za njih trud. In tudi Bog naj jim poplača.

Lep pozdrav vsem čitateljem "Glasu Naroda" pa nove naročnike.

R. E. Mantz,
New Yorgk, N. Y.

STADIUM KONCERT.

V torek 3. avgusta bodo na koncertu newyoŕskega filharmonično-simfoničnega orkestra v Stadiumu nastopili svetovno znani umetniki. Med drugimi bo nastopil amer. pevski ljubljenec in označen kot najboljši pevec na odru in radio, Frank Sinatra. Kapelnik koncerta tega večera je Max Steiner, odličnі glasbenik iz Hollywood, kjer je dvakrat dobil akademsko odlikovanje. Steiner, ki je izdeloval svojo 186. igro "Saratoga Trunk", je nedavno iz Californije prišel v New York, da vodi te koncerte.

Sinatra, ki je bil vzrok, da je pri njegovih gledališkihh nastopih že morala posredovati policija in ki za svoje petje na radio dobiva nebroj pisem, se je odzval povabilu Mrs Charles S. Guggenheimer, ki je predsednica Stadium koncertov.

Ker ima družba s prirejanjem Stadium koncertov vedno izgubo, upa sedaj, da bo z nastopom Sinatre prišlo kaj več v blagajno, da bo mogoče zadostiti proračunu. Sinatra želi z vso vnemo pomagati filharmoničnemu orkestru do kakega uspeha, da bo mogel še več sezon nastopati.

Ko je 14. julija nastopil s clevelandskim orketsrom v Lewisohn Stadium v Clevelandu, ki ima prostora za 7500 oseb, je prišlo 10,000 ljudi. da ga slišijo in vstopnice so bile že več ur pred pričetkom razprodane.

Tekom svojega 25-letnega obstoja so Stadium koncerti občinstvu predstavili mnogo novih skladateljev in glasbenih umetnikov.. Mr. Steiner je bil povabljen, da vodi te koncerte v namenu, da na koncertih prinese glasbene točke ki so večinoma izvajane v govorečih filmih. Med drugimi bo Steiner izvajal svoje skladbe "The Informer," "Gone With the Wind" in "Now Voyager."

Steiner je bil rojen na Dunaju, kjer se je tudi učil glasbe in je dobil za svoje odlično učenje zlato kolajno. Svojo prvo operetto "Krasna grška deklica" je zložil, ko je bil star 14 let. Igrali so jo celo leto v Orpheum gledališču na Dunaju. Leta 1904 je šel v Anglijo, kjer je vodil več orkestrov. V Angliji je tudi zložil več dobro uspelih skladb. Leta 1914 je prišel v Ameriko, kjer sedaj stalno živi.

Nepotrebno trošenje denarja v vojnem času je podzavestna sabotaža. Vojna produkcija potrebuje vaše dolarje, zato kupujte vojne bonde, namesto, da trošite denar po nepotrebnem.

BOLGARIJA BI MOGLA IZSTOPITI IZ OSIŠČA.

(JIC.) — Na Bolgarskem je izbruhnila resna kriza, ki morda oznanja, da bo Bolgarija prvi balkanski satelit, ki se bo odtrgal od osišča, če bi prišlo do tega, da se Italija preda zaveznikom.

Bolgarija je eden najvažnejših manjših satelitov Nemčije; ona drži v rokah vso jugoslovansko Macedonijo in del grške Macedonije Kljub temu pa bi bila Bolgarija bolj pripravljena, in bi se hitreje zrušial v slučaju predaje Italije kot katerikoli drugi evropski narod v nemškem taboru.

Popotnik ki je nedavno prispel iz Bolgarije v Carigrad, prerokuje, da bo prišlo do splošne vstaje, ako se Italija preda zaveznikom.

Kralj Boris bo pred to grožnjo invazije in poraza morda poskusil izogniti se ljudski vstaji — ki bi ga brezdvomno spravila s prestola — in sicer na ta način, da bi odstranil vlado predsednika Filova in jo zamenjal z novimi ljudmi, ki bi dobili nalog poskusiti sklepanje miru.

Toda zadostovalo bi danes, da se pripeti nekaj izvanrednega — in revolucija bo izbruhnila.

KAKO SODIJO NEMCI O GUERILSKEM BOJEVANJU.

(JIC.) — CBS je zabeležil oddajo angleškega radia, ki je poročal o tem, kako Nemci sami sodijo o vojaških vrlinah in spretnosti vodstva jugoslovanskih guerilskih skupin. Podatki so posneti iz nemškega časopisja, ki objavlja dopise svojih posebnih vojnih poročevalcev, prideljenih četam, ki operirajo v Jugoslaviji.

"Partizanski oddelki se v svojem goratem ozemlju premikajo s tako brzino, da je Nemcem izredno težko presoditi, iz katere smeri bo prišel naslednji udarec.

"Čim se nemške čete zvečer ustavijo, da se odpočijejo in dobe par ur spanja ponoči, že se pojavijo guerilci in iznenada napadajo iz zasede. Podnevi pa se nemški vojaki pote po teh golih skalnatih rebrih — srepo južno solnce z vso silo pripeka nanje, ko s težko muko prenašajo svoje strojne puške in ves težki vojni material. Kajti drugih prometnih sredstev tam ni."

Nemški poročevalci priznavajo, da se bore "guerilske čete pod izvrstnim vodstvom in vedno z največjo hrabrostjo, z veliko udarno silo Presenetljivo dober je njihov sistem med sebojnega obveščevanja s pomočjo brezžičnega brzojava. Njihova brzina v premikanju čet ter znanje in izkoriščanje terena, zahteva od vojakov osišča mnogih in težkih žrtev."

Knjiga je posebno privlačna kot darilo za mladeniča, ki se zanima za naravo

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo brał z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo nameravano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjič izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrčenju prinaša POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitkom brał lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjič ribič, ker se v knjigi naštete VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesavce, ptiče, ribe, kače in živali, ki so ravnokar na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno z zlatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj $3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
New York 11, N. Y.

Sedaj $2

Prva knjiga, ki je izšla v slovenščini izza naci-fašitičnega vpada v domovino

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJŠEK

Velezanimiva knjiga o razmerah in trpljenju našega naroda v stari domovini.—Dosti naših rojakov se še vedno ne zaveda v polni meri, kake strašne stvari so se dogodile v starem kraju, a knjiga pa jim bo dala jasno in pregledno sliko o strašnih dogodkih, ki so spremenili lepo in cvetočo Slovenijo v eno samo veliko bolečino, ki peče, žge in mori naš slovenski narod na njegovi lastni zemlji.

Knjigo lahko naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Visoška kronika

ROMAN — Spisal Dr. IVAN TAVČAR.

40

Kodar smo hodili ,so prihajali ljudje iz koč in vsi so povpraševali: "Jezus — kaj je naredila?" Sramota je hodila z nami in le malo smo govorili na tem žalostnem izprehodu.

Moledoval sem pri Schwaiffstrigkhu, da naj z Agato lepo ravna in da naj ji v ječi ne napravlja posebnih težav. Obljubljal mi je in ponavljal:

"Izidor, ne delaj si skrbi Kaj more biti? Kaka malenkost, kaka lažnjiva čančarija poljanskih babnic. Če bi bilo kaj hujšega, veruj mi, da bi mi ne bilo ostalo neznano, ker mi gospod glavar vse pove, kar je imenitnnejšega."

Po kratkem premolku je še dostavil: "Ko si pa ravno v Loki, ne bo napačno, če stopiš h gospodu baronu, da naj mehko ravna z Agato!"

Ali ni mi hotelo v galvo, da bi prosjačil okrog "Fleketa," ki me je vrgel v klado. Tako močna je bila takrat v meni posvetna ošabnost!

Še to naj zapišem: Ko smo prišli do prvih hiš v Zmnijcu se je stemnilo nebo in kar v hipu se je usula toča, debela ko kurja jajca. Komaj smo zbežali pod streho. Toča pa je razbila polje in zeleno drevje od Brodov do loškega mesta. Žita, ki so lepo kazala, je stolkla v zemljo, in marsikomu je vzela kruh, da je potem stradal v zimi.

Pri temni noči smo oddali Agato na grad. Jaz sem takoj odrinil domov, Juri pa je ostal v mestu. Schwaiffstrigkh mi je potem pripovedoval, da je brat drugi dan prišel h grajski glavarici ter jo na kolenih prosil, da bi se zavzela za revno deklico in jo branila pred sirovimi hlapci. Juri mi o tem ni ničesar povedal, pač pa se je gospa v resnici brigala za deklico.

Živeli smo v groznih časih, — Jezus Kristus pa mi je bil prva in zadnja tolažba.

— — —

Nad mojo hišo je ležala Gospodova roka. Trda kakor železo in težka kakor skala, ki tiči v trebuhu gore, odkar je bila ustvarjena. Molili smo, udeleževali se božje službe — ali Gospod se ni omehčal, ker ni mogel pozabiti Jošta Schwarzkoblerja krvave smrti. In tako se je srdil, da je trl otroke obeh in otrok otroke, ker sta bila oba velika grešnika, tako Polikarp Khallan kakor Jošt Schwarzkobler.

Ne vem, koliko tednov pozneje je bilo, ko se je gospod Debeljak na poti iz Loke ustavil pred mojo vežo. Videl sem, da bi rad govoril z mano. Tedaj smo sosedje živeli med sabo v ljubezni; kar je bolelo enega, je občutil tudi drugi, in če je ta jokal, se prvi ni smejal, kakor je to v Nemcih menda v navadi.. Od takrat, ko so nam Agato odpeljali, se pri meni ni veliko delalo. Le toliko smo gledali, da živina ni stradala in da ni žeje trpela; v drugem pa smo roke križem držali ter si skrivoma brisali oči. Tudi gospodar ni bil drugim v vzgled — postopal je, kakor je postopala družina.

Tisto popoldne, ko se je sosed vračal iz mesta, sem torej sedel brez dela na klopici pred hišo. Glodalo mi je po možganih. Kaj je mogla pri ljubem Jezusu in Kristusu zagrešiti, kaj je vendar počela Agata, da jo je smela pravica poteguiti k sebi? V cerkvi in povsod pa so nas podučevali, da pravica ne dela nikomur krivice.. V moji glavi se je vse vrtelo, vse se je sukalo v tej glavi, da bi me bilo, ko bi me ne bil v svojo brambo sprejel patron sv. Izidor, zapustilo še tisto malo pameti, katero je delil gospod Bog visoškim sinovom..

Pred mano je torej obstal Jakob Debeljak. Opazil sem, da išče besed, ki jih je hotel izpregovoriti. Njegovo lice ni kazalo krvi in ustnice so se mu tresle, ko jih je izkušal odpreti. Nekaj trenutkov sva ga gledala in takoj sem opazil, da ima sosed v očeh vse polno vode "Utrgala se bo skala," sem si dejal, "in kakor se je zvalila na očetov grob, se bo zvalila sedaj name! Sosed si je opomogel, ter izpregovoril s prisiljeno lahkodušnostjo:

"Novi škof je včeraj prišel. Loka je bila pokonci. Dve imeni ima: Janeza Frančiška ga imenujejo."

Vedel sem, da to ni tisto, kar mi je hotel povedati. Tiščal sem pogled v njegov nemirni obraz in ničesar mu nisem rekel:

"Pri vodnih vratih je prihajal," je govoril Debeljak, "in starešinstvo ga je pozdravilo. Janeza Frančiška ga imenujejo, da ti povem."

"O našem dekletu si kaj slišal?" sem vprašal.

Nisem bil slep in opazil sem, da je ravno radi dekleta prišel k meni.. Pogledal je proti nebu in beseda je le težko prihajala iz njega.

"Čakaj no, da ti povem. Na trgu sva se srečala z mestnim pisarjem, saj ga poznaš, gospoda Boltežarja, in ta mi je naročil, da naj ti povem — čakaj no, da ti povem. — —" Na čelu se mu je nabrala rosa. "Kaj mi je že naročil? Čakaj no, da ti povem — — novi škof je prišel in gospod Boltežar, ki je tvoj prijatelj, bi tisvetoval, da stopiš k škofu, da bo prav in da ne bo škodovalo — —"

"Zavoljo dekleta?" sem zaječal.

"Fuehrnpfeill pravi, da zavoljo dekleta. Čakaj no, ravno zavoljo dekleta, in da ne bo škodovalo — —"

Ali se briga škof za take malenkosti?" sem vprašal.

"Fuernpfeill pravi, da se briga."

Zaihtel sem: "Za božjo voljo, kaj pa imajo proti dekletu?"

Odgovora ni hotelo biti.. Debeljak je na vse strani obračal svoj obraz, tudi je nekaj brskal s prsti po sivih laseh. Končno je zamolklo odgovoril:

"Dolže jo, da je delala točo, da je tvoje prašičke jahala nad tvojo hišo in da se je s hudičem rada imela."

Planil sem kvišku. Kri je zakipela v meni in svet je razpadal okrog mene!

"Jezus Kristus! — ali ste nori? — naša Agata — —"

Jakob je miril: "Čakaj no, da ti povem — —" Jaz nič ne vem. Fuehrnpfeill pravi, da Marks nekaj pričuje in da hoče priseči — —"

"Marks Wulffing!" sem zakričal.

V meni je nekaj počilo in kakor iz dalje sem čul sosedov glas: "Fuehrnpfeill pravi, da se mudi, da je že prišel frajman iz Ljubljane, da na Gavžniku že grmado postavljajo —"

(Nadaljevanje prihodnjič.)

ZAPISNIK

(Nadaljevanje.)

Poročilo blagajnika je sprejeto.

Dr. Kern poroča o sodelovanju pri organiziranju podružnice 39 v Clevelandu; agitiral je tudi pri Slovenski dobrodelni Zvezi. Ozirajoč se na poročila o delu nekaterih drugih odbornikov se počuti zelo malega. Zelo ga veseli, da se resnično deluje.

Zaključek dopoldanske seje.

Po enournem odmoru se seja ponovno prične od eni popoldne.

V razpravo pride zadeva tajnika SANSa. Brat Zalar poroča o korakih, ki jih je podvzel, da bi zainteresiral Rev. Urankarja za to pozicijo. Čita odgovor Rev. Urankarja, ki navaja svoje vzroke, zakaj ne more sprejeti tega odgovornega mesta. In da ne bi prevladavalo mišljenje, da se brani dela, želi tudi odstopiti iz odbora.

Pojasnilo je vzeto na znanje, odstop iz odbora pa ni sprejet.

Brat Kristan poroča glede Ane Krasne, članice širšega odbora, katero je vprašal glede tega dela.. Ker pa je bila možnost, da Rev. Urankar sprejme tajniško službo, ni podvzel nadaljnih korakov.

Brat Zaitz priporoča, da se delo vrši še naprej kot sedaj, to je, da brat Kuhel vodi tajniške posle.. Zdi se mu, da je sedanji aranžma najbolj zadovoljiv in uspešen. Istega mišljenja je brat Zalar, ki dodaja, da se tajnik lahko izvoli na seji širšega odbora.

Brat Cainkar priporoča, da bi delo prevzela Katka Zupančič, ki je navzoča na seji. Sestra Zupančič navaja svoje vzroke, zakaj ona ne more sprejeti tajniškega urada..

Končno je sprejet predlog brata Zaitza, da brat Kuhel še nadalje vrši posle ter da ima polno moč v zadevi pomočnika v uradu.

Prečitano je pismo od predsednikov Hrvatskega narodnega kongresa, Srbskega vidovdanskega kongresa in SANSa, kateri sklicujejo prvo konferenco zastopnikov vseh treh narodnostnih skupin ter želijo, da SANS izvoli štiri delegate. Konferenca se vrši v Pittsburghu dne 19. junija.

Sledi razprava. Brat Kristan pojasni, kaj je Srbski vidovdanski kongres, koga ta skupina zastopa in kaj je nje program. Potrebno je, da Washingtonu pokažemo, da smo Jugoslovani edini in da sodelujemo Ako to dosežemo, bomo bolj uspeli kot pa vsaka posamezna struja zase. O težkih razmerah med Srbi in Hrvati govori tudi brat Zaitz, ki pondarja, da je bilo sovraštvo med njimi umetno zasejano, toda ga obe stranki jemljeta takc resno, da dvomi o uspehu kake ublažitve. Skupna seja pa bo pokazala, ako obstoja kaka možnost za odstranitev vsaj dela teh intrig. Brat Rogelj dodaja, da federalna vlada komaj čaka, da pridemo do skupnega delovanja, zlasti še sedaj ko so "separatisti" okrog Srbobrana pričeli svojo škodljivo gonjo, ki dela ves položaj skoraj neznosen.

Kristan in Zalar naglašata, da je iniciativa za skupno delo med Jugoslovani bila sprožena od SANSa, radi tega moramo iti z delom naprej. Da bo največ dela odpadlo na Slovence, o tem skoraj ni nobenega dvoma.

Br. Cainkar je mnenja, da je bil uspeh slovenskega kongresa pravcati čudež v primeri z drugimi. Vsi nimamo istih problemov; Slovenci smo še najbolj organizirani, in če bomo skušali pridobiti za skupno delo še Srbe in Hrvate, ki so si osvojili skoro isti program kot mi, tedaj leži v tej skupnosti bodočnost našega dela in uspeha.

Brat Zaitz predlaga, da se odobri vse delo, ki ga je do sedaj izvršil v tej zadevi pripravljalni odbor, ter da izvolimo štiri delegate. Podpirano in sprejeto.

Izvoljeni za delegate so: br. Kristan, Kuhel, Rogelj in Zalar za namestnika pa Cainkar in dr. Kern.

— — —

(Dalje prihodnjič.)

PO MUSSOLINIJEVEM PADCU

(JIC) — Predstavniki zavezniških vlad v izgnanstvu prerokujejo danes, da bodo — kot posledica Mussolinijeve odstavke — vse satelitske države na Balkanu poskušale dobiti pogoje za mir, ter da bo tako kontrola osišča na vsem ozemlju jugovzhodne Evrope močno oslabljena.

Omenjeni krogi pravijo, da je polom fašističnega režima brezdvomno izpodkopal Madžarsko, Rumunijo in Bolgarsko in namigavajo, da bi zadostovalo par zračnih napadov na Sofijo, Budimpešto in Bukarešto, da bi državniki v teh balkanskih prestolnicah zaprosili za mir.

Jugoslovanski in grški predstavniki pa so mnenja, da bi mogli ti dogodki povzročiti med italijanskimi četami na Balkanu prestop na zavezniško stran ali pa vsaj dezertiranje vojakov v velikem številu. Do tega bo prišlo, ako te čete poskušajo povratek v Italijo.

Eden članov jugoslov. vlade trdi, da tvorijo Italijani 0 odst okupacijskega vojaštva na jugoslovanskem ozemlju.

Grški predstavnik pa poroča, da se glasom zanesljivih podatalnih poročil v Rumuniji in na Madžarskem že kažejo prvi znaki popuščanja in da bo morda Mussolinijeva odstavka "udarec, ki bi mogel povzročiti polom."

VEST O JUGOSLOV. VLADI

(Posebna vest iz londonskega urada lista "New York Herald Tribune.)

"Razvoj dogodkov v Italiji je povzročil, da je začela jugoslovanska vlada v Londonu pospeševati korake za prenos kompaktnega kabineta v Kairo da bi bila tam navzoča na licu mesta v slučaju, da bi se razvilo zavezniške operacije v smeri proti Jugoslaviji ali kamorkoli drugam na Balkanu.

Pričakuje se, da bo mladi kralj Peter z malo skupino svojih ministrov odpotoval na Srednji Vzhod in tam ostal v bližini jugoslovanske vojske na tem bojišču; na ta način bi mu bilo mogoče sodelovati ne le z britansko in ameriško vrhovno komando, temveč tudi z grško vlado, ki se je pred nekaj meseci preselila iz Londona v Kairo.

"SPANISH in 20 LESSONS" — Španščina v 20-tih nalogah. — Špansko-angleška slovnica. — Spisal je je K. D. L' Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič prikrajšana. Od prve do zadnje strani je je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker zso se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej priprosti stopnjevalni metodi vam Corinta pomaga, da se lahko naučite španščine.

To praktično učenje ima kar najmanj nezanimivih in zapletenih slovničnih pravil ter vas uči brati, govoriti in razumeti špansko.

Corintovo kratko metodo so odobrili učitelji, profesorji, šole, poslaništva in eksportne tvrdke po celem svetu. Je praktično, priprosto in uspešno.

Prodanih je bilo že nad 2,000.000 Cortinovih knjig.

Če vas ta knjiga zanimiva, jo lahko naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo $1.—

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas

je nujno potreben

...in ravno v

HAMMONDOVEM NOVEM

Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAŽNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

VSEBINA ATLASA

Zemljepisni svetovalni odbor je izbral izmed več tisoč slik samo najboljše barvane slike—ta zbirka je tako popolna, da je za vsakega neobhodno potrebna tekom vojne in po vojni.

Vključeni so naslednji zemljevidi: — svet, Evropa (danes), osrednja Evropa (ob izbruhu vojne), Angleško otočje, Francija, Nemčija, Italija, Švica, Holandska, Belgija, Švedska, Norveška, Danska, Unija sovjetskih socijalističnih republik, Bolgarska, Rumunska, Jugoslavija, Grška, Albanija, Azija, Turčija, Sirija, Lebanon, Arabija, Vzhodno Indijsko otočje in Malajski polotok, Indija, Burma, Kitajska, Japonska, Pacifik Južna Amerika (severni del), Južna Amerika (južni del), Afrika, Severna Amerika, Kanada, Združene države, Mehika, Osrednja Amerika in Zapadna Indija.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzorja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera nasprotujoča si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladišče svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokrajine in globočino oceanov in jezer, dolgost najdaljših rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gora. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI

V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

PO POLOMU NEMŠKE OFENZIVE ČIŠČENJA

United Nations Information Office poroča, da so jugoslovanski guerilci po neuspehu pete nemške "ofenzive uničenja" podvojili intenzivnost svojega delovanja..

V Sloveniji so slovenski guerilci izvršili več napadov v kočevskem okraju, nekdanji nemški naselbini na slovenskem ozemlju. Razvila se je tam huda bitka z nemškimi četami, ki so se morale umakniti. Na bojišču je ostalo 23 padlih Nemcev.

Hrvaški guerilci v Slavoniji so prizadejali Nemcem težke izgube o priliki napada na vojaški vlak, katerega so vrgli iz tira. V bližini mesta Našice so poškodovali važno železniško progo.

SMRTNA KOSA

Pred dnevi je v Cockerill, Kans., umrl Joe Pilih, v starosti 70 let in rojen v Šmartnem pri Celju na Štajerskem. V Ameriki je bival 37 let in zapušča dve hčeri

V Edison, Kans., je umrl 67 letni Anton Potisek, doma iz Kostrelnice pri Litiji na Dolenjskem. V Ameriki je bil 40 let in zapušča žalujočo ženo in dve hčeri.

To je zadnja zaloga in v omejenem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj stori.

Molitveniki

v krasni vezavi importirani iz starega kraja še pred vojno . . . Ko zaloga poide, je ne bo mogoče nadomestiti do konca vojne.

Slovenski:

KVIŠKU SRCE
(Štev. 415) 2¼×3¾ inčev; 224 strani.
Cena 75c

RAJSKI GLASOVI
(Štev. 408) 2½×4 inče; 255 strani — Vsteveši Sv. Križev Pot
Cena $1.50

NEBESA NAŠ DOM
(Štev. 415) 2¾×4¾ inčev
Cena $1.—

RAJSKI GLASOVI
(Štev. 855) 2½×3¾ inčev, v belem celolidu; 384 strani.
Cena $1.—

Angleški:

KEY OF HEAVEN
Fino vezano; prvovrstna izdelava; v umetnem usnju
Cena $1.—

Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York 11

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS